

Baş Editör Yazısı

Değerli araştırmacılar, Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi ailesi olarak 2015 yılında başladığımız yayın yaşamında dört yılı geride bırakarak beşinci yıldaki ilk sayımızı çıkarıyor olmanın sevinci içindeyiz. Bu geride bıraktığımız dört yılda gerek dergi ekibimizin özverili çalışmaları gerekse dil eğitimi ve araştırmaları ile ilgilenen değerli yazarların katkıları bugüne gelmemizdeki en temel etmenlerdir. Bilimsel bir zemin üzerine yapılandırılan bu ortaklık dergimizin yayın yaşamında her geçen gün daha iyi yerlere gelmesini de sağlamaktadır. Bunun en güzel göstergelerinden biri de dergimizin TR Dizinde taranmaya başlamış olmasıdır. 2017 yılından itibaren dergimizde yayımlanmış olan tüm makaleler artık TR Dizinde taranan birer makale konumundadır. Bu süreçte doğrudan ve dolaylı olarak emeği geçen tüm paydaşlara teşekkür etmek istiyorum.

Dergimizin bu sayısında okurlarıyla buluşmayı bekleyen dört makale bulunmaktadır. Birinci makale son dönemlerde üzerinde yoğunlaşmanın çok olduğu bir alan olan derleme ilgili bir içeriğe sahiptir. “Türkçede Dilbilgisel Birliktelik Görünümlerinin Betimlenmesi: “gibi” İlgeci Üzerine Derlem Temelli Bir Uygulama” adlı çalışmada yazar, veritabanı olarak Türkçe Ulusal Dil Derlemi Tanıtım Sürümünden yararlanarak bir işlev sözcüğü olan gibi ilgecinin dizgesel kullanımlarını, dilbilgisel birliktelik görünümlerini ve anlambilimsel özelliklerini betimlemektedir. Gerek anadili gerekse yabancı dil olarak Türkçe öğretimi açısından da önemli veriler sunan bu makalede yazar, derlembilim yöntemlerinden yararlanmıştır.

İkinci makale “Dil Öğrenme Stratejilerine Göre İngilizce Öz Yeterlik İnancı ve İngilizce Akademik Başarı” adını taşımaktadır. Adından da anlaşılacağı gibi bu makalenin yazılış amacı öğrencilerin dil öğrenme stratejileri, İngilizce öz yeterlik algıları ve İngilizce akademik başarılarının incelenmesidir. Özyeterlik alanı Bandura ile birlikte alanyazına girmiş ve eğitim dünyasında çok yaygın bir etkiye sahip olmuş bir alandır. Aynı zamanda dil eğitiminin her beceri alanında da özyeterlikle ilgili çalışmalar yapılmıştır. Yazarlar bu çalışmalarını lise düzeyinde eğitim almakta olan 884 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirmiştir. Bu araştırmaya göre öğrencilerin İngilizce öz yeterlik ve İngilizce akademik başarılarının dil öğrenme stratejilerine göre anlamlı farklılığın olduğu görülmüştür. Bu verilerin özellikle İngilizce öğretimi açısından hem öğretmenler hem de öğrenciler için önemli olduğu açıktır.

Üçüncü makale ders kitaplarıyla ilgili bir makaledir. Her ne kadar bilgisayar ve teknoloji alanında çok sayıda yenilik gerçekleştirilmiş olsa da yine sınıf ortamlarında birçok teknolojik ders araç-gereci kullanılıyor olsa da ders kitapları önemini hiç yitirmemiştir. Hâlâ sınıf ortamlarında en çok kullanılan araç-gereç ders kitaplarıdır. Bu gerçeklik nedeniyle ders kitapları üzerinde önemle durulmalıdır. Yazar da bu makalesinde ders kitaplarını okunabilirlik bakımından incelemiştir. Ateşman’ın Flesch’ten Türkçeye uyarladığı ve Çetinkaya’nın geliştirdiği iki ayrı okunabilirlik formülüne göre yazar, MEB

Yayımları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabındaki 22 metni incelemiştir. İnceleme sonucuna göre metinlerin genel olarak sınıf düzeyine uygun olduğu, öyküleyici metinlerin, bilgilendirici metinlere göre okunabilirlik düzeyleri bakımından daha yüksek olduğu saptanmıştır. Özellikle okuma süreçlerinde etkili ve verimli bir okuma ediminin gerçekleştirilebilmesinde metin ve okur düzeylerinin birbirine yakın olmasının ne denli önemli olduğu düşünülünce okunabilirlik bakımından sınıf düzeyine uygun metinlerin yer aldığı ders kitaplarının önemi daha iyi anlaşılacaktır. Araştırmanın ortaya koyduğu bulgular özellikle bu bakımdan önemli ve işlevsel görünmektedir.

Son makale yine özyeterlik ile ilgili bir makaledir. Bu makalede özyeterlik olgusu Türkçe öğretmenlerinin öğretme açısından kendi özyeterliklerini nasıl algıladıkları üzerinde durmaktadır. Kişilerin sahip oldukları özyeterlik algılarının yüksekliği ya da düşüklüğü hem yapacakları eylemlerin niteliği ile hem de süresi ile doğrudan ilgili görünmektedir. Bu bağlamda “Hizmet Öncesi Türkçe Öğretmenlerinin Öğretmeye Yönelik Endişeleri ve Özyeterlik İnançları” adlı bu makalenin ortaya koymuş olduğu bulgular henüz öğretmenlik eğitimi almakta olan Türkçe öğretmenliği adaylarının iş yaşamlarında nasıl birer öğretici olabileceklerine ilişkin kestirimlerde bulunabilmek adına son derece önemli görünmektedir. Bu çalışmanın bulguları daha iyi öğretmenler yetiştirebilmek için de işlevsel görünmektedir.

Bu sayımızda yayınlanacak ve ilgili okurlarıyla buluşacak olan bu dört makalenin katkı sağlaması dileklerimle. İyi okumalar...

Baş Editör

Prof. Dr. Hakan ÜLPER

20 Nisan 2019